

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Gligor Vadim în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

CHIRONDĂ Iurie XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.07.2019 – 25.06.2020;

Instanța de apel: 13.07.2020 – 30.09.2020;

Instanța de recurs: 24.11.2020 – 23.12.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central, din 25 iunie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Chirondă Iurie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat, cu stabilirea termenului de probațiune de 4 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului de probațiune.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Gîrla Aurel a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului acesteia să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

S-a admis solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului. S-a încasat din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 448 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Chirondă Iurie la 06 iunie 2019, aproximativ la orele 19.20, aflându-se în fața blocului locativ de pe XXXXX, în urma unui conflict anterior a soției sale Chirondă Stela cu Gîrlă Aurel, din cauza parcării neregulamentare a automobilelor în prejma caselor, s-a

apropiat de Gîrlă Aurel, care se afla în preajma automobilului său de model Toyota Land Rover cu XXXXX, cu care după un schimb de replici, a încercat să-l lovească în regiunea capului, având în mîină un obiect neidentificat de organul de urmărire penală, iar după ce Gîrlă Aurel a reușit să se ferească și i-a aplicat acestuia o lovitură cu pumnul în regiunea ochiului drept, după care Chironică Iurie, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat cu un cuțit învelit în pungă i-a aplicat lui Gîrlă Aurel o lovitură în regiunea stingă a abdomenului, la care potrivit raportului de expertiză judiciară nr.201910D0298 din 08.06.2019, s-au depistat o plagă tăiat-înțepată în regiunea abdomenului sub rebordul costal stîng cu penetrare în cavitatea peritoneală și lezarea omentului și mezoului, complicate cu un hemoperitoneum (100 ml), care sunt periculoase pentru viața și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de partea vătămată Gîrlă Aurel, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătorei Bălți.

3.1 Procurorul în cererea de apel a contestat soluția instanței de fond pe motivul blîndeții pedepsei stabilite inculpatului.

În motivarea apelului a invocat, că:

- prin sentința din 25.06.2020, deși în partea descriptivă s-a făcut referire la corpurile delictive: o pereche de șorți bărbățești, un maiou alb combinat cu verde, care se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive al IP Bălți, că urmează a fi nimicite la devenirea definitivă a sentinței, în dispozitivul acesteia nu s-a făcut referire la soarta acestora;

- instanța de judecată nu a ținut cont de criteriul general al individualizării pedepsei, neglijând în așa mod prevederile art. 75 Cod penal și anume: gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, circumstanțele cazului, motivul comiterii infracțiunii, personalitatea vinovatului, precum și influența pedepsei aplicate în corectarea și reeducarea persoanei culpabile;

- inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, care după conținutul său și consecințele prejudiciabile reprezintă un pericol sporit pentru societate și anume, fapta fiind comisă pe timp de zi, în prezenta copiilor minori ai lui Aurel Gîrlă, totodată în cazul în care partea vătămată nu avea să blocheze prima lovitură pe care Iurie Chironică dorea să o efectueze cu obiectul neidentificat de organul de urmărire penală în regiunea capului, consecințele puteau fi mai grave, iar după comiterea infracțiunii Iurie Chironică a tăinuit cuțitul cu care l-a lovit în regiunea abdomenului pe Aurel Gîrlă, pentru a ascunde urmele infracțiunii;

- inculpatului are antecedente penale, la 19.11.2001 a fost condamnat de Judecătoria Sîngerei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.15-89 din Codul penal (redacția 24.03.1961) - tentativa de omor și la 11.01.2017 a fost condamnat de

Judecătoria Bălți pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal –jaf, din ce rezultă că, necătând la faptele prejudiciabile săvârșite anterior, acesta în continuare a comis o nouă infracțiune;

- pedeapsa stabilită este extrem de blândă, prin care nu vor fi atinse scopurile generale ale pedepsei penale prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal.

3.2 Sentința instanței de fond în termen a fost contestată și de partea vătămată Gîrla Aurel, care și-a exprimat dezacordul cu soluția adoptată de instanța de fond. Solicită casarea sentinței și stabilirea în privința lui Chirondă Iurie a unei pedepse cu închisoare pe termen de 10 ani și admiterea acțiunii civile înaintate.

În motivarea apelului a indicat, că nu este de acord cu pedeapsa stabilită cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, inculpatul nu este la prima abatere, anterior a mai comis infracțiuni de tentativă de omor și jaf, l-a agresat cu cuțitul, astfel consideră că aflarea inculpatului la libertate este periculoasă pentru alte persoane și solicită aplicarea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 10 ani. În ședința de judecată Chirondă Iurie deși a recunoscut vina, nici nu a încercat să-și ceară scuze. Nu s-a observat căința sinceră și zicea că dânsul este de vină, deși inculpatul i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în cap, de la care el sa apărat, apoi i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în burtă, cauzându-i leziuni grave. La fel a indicat, că deși prin sentință s-a admis acțiunea civilă, nu s-a dispus încasarea sumei de 30.000 lei, astfel solicită restituirea pagubei cauzate prin infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2020, apelurile procurorului și părții vătămată Gîrlă au fost admise, cu casarea sentinței parțial și pronunță o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care s-a Chirondă Iurie a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și s-a stabilit pedeapsa de 3 ani 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Pretențiile materiale înaintate de către partea vătămată Gîrla Aurel au fost admise în principiu, explicându-i dreptul de a intenta acțiune civilă în ordinea procedurii civile.

Corpurile delictive: o pereche de șorți bărbătești, un maiou alb combinat cu verde, care se păstrează conform chitanței nr.729 din 27.06.2019 la IP Bălți, urmează a fi nimicite. În rest dispozițiile sentinței s-au menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui în baza art. 151 alin. (1) Cod penal.

În privința inculpatului instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă, care nu este echitabilă faptei infracționale comise, nu corespunde împrejurărilor cauzei și normelor legale și nu va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului. Instanța de fond nu a ținut pe deplin cont și nu s-a expus argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei, asupra circumstanțelor cauzei, personalității inculpatului, caracterului și gradului prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite.

Din materialele cauzei rezultă, că inculpatul nu este la prima abatere, anterior acesta a mai fost judecat, respectiv prin sentința Judecătoriei Sângerei din 19.11.2001 în baza art. 15-89 Cod penal (red.1961) la 10 ani închisoare și prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11.01.2017 în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 3 ani 4 luni închisoare, în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei fiind suspendată condiționat, adică anterior a fost judecat pentru infracțiuni de tentativă de omor și jaf.

Deși inculpatul anterior a executat pedeapsa cu închisoare, iar ulterior i-a fost acordată încredere de către instanța de judecată, fiindu-i stabilită pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, pedepsele aplicate nu și-au atins scopul, el nu și-a tras concluzii de încetare a comportamentului infracțional și nu a pășit pe calea corijării.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat că pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal nu este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptelor comise de inculpat și circumstanțelor cauzei, nu poate fi considerată adecvată și nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale, la părerea instanței de apel corectarea inculpatului este posibilă numai în condițiile izolării de libertate.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În circumstanțele stabilite a cauzei penale, instanța de apel a considerat că pedeapsa reală de privare de libertate, va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea celui vinovat, va restabili drepturile lezate în urma comiterii infracțiunii, pedeapsă pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Din materialele cauzei se constată, că partea vătămată Gîrlă Aurel nu a intentat acțiune civilă împotriva inculpatului. În instanța de fond, la fel în apelul depus, precum și la examinarea cauzei în instanța de apel, partea vătămată Gîrlă Aurel a

indicat că apreciază prejudiciul cauzat prin infracțiune de către inculpat la suma de 30.000 lei.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel a admis pretențiile materiale înaintate de partea vătămată Gîrlă Aurel în principiu, cu explicarea dreptului de a se adresa cu acțiune în ordinea procedurii civile, deoarece partea vătămată Gîrlă Aurel nu a intentat acțiune civilă până la terminarea cercetării judecătorești în instanța de fond, iar instanța de apel, la judecarea cauzei, verifică legalitatea hotărârii atacate, în privința acelor fapte care au format obiectul judecării în prima instanță.

Totodată a dispus și nimicirea corpurilor delictive pe cauza penală și anume: o pereche de șorți bărbătești, un maiou alb combinat cu verde, care se păstrează conform chitanței nr.729 din 27.06.2019 la IP Bălți.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Gligor Vadim în numele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu menținerea sentinței instanței de fond.

În motivare recurentul a indicat că, pedeapsa aplicată îngrădește dreptul la viață personală și de familie în mare măsură decât scopul ei legal. Potrivit hotărârii instanței de apel se aduce prejudicii inculpatului în mai mare măsură decât potrivit sentinței instanței de fond care a aplicat pedeapsa condiționată. Instanța de apel nu a utilizat practica internațională în materia protejării, promovării și respectării drepturilor omului atunci când a fost îngrădit un drept.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Potrivit cererii de recurs, recurentul critică decizia contestată în latura pedepsei aplicată inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens numirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Recursul apărătorului se axează pe încălcarea dreptului art. 6 CEDO, și motivează doar în aspectul dat fără a

argumenta motivul prin prisma temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală.

Or, pct. 6) stipulează că, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă recurentul indicând aceste erori de drept, nu a concretizat care din aceste temeuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă aceste temeuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsește confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

În ce privește argumentul care reprezintă temeiul prevăzut la pct. 10), alin (1) art. 427 Cod de procedură penală conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunii inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Din conținutul recursului declarat de apărătorul inculpatului se constată că acesta, intervine cu solicitarea de a se dispune desființarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței, prin care inculpatului i-a fost aplicată pedeapsa prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, iar prin aplicarea art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat, cu stabilirea termenului de probațiune de 4 ani.

Analizând textul cererii de recurs, instanța constată că apărarea critică doar neaplicarea de către instanța de apel a prevederilor art. 90 Cod penal. Față de alegațiile recurentului, instanța consemnează că, de principiu, raționamentul care poate condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal într-o cauză penală, întotdeauna are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună; străduința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului și, pe de altă parte, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

La fel, se specifică că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea

condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a se corecta.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

La adoptarea deciziei instanța de judecată apreciază dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea reală a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, ceea ce la caz anume în această consecutivitate și s-a realizat. De aceea, Colegiul apreciază că recursul este mai degrabă un apel deghizat, decât un efort conștiincios de a corecta o eroare judiciară, care se bazează în mod esențial pe argumente deja analizate în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe cu caracter substanțial și convingător, care să justifice ingerința în hotărârea instanței de apel în latura stabilirii pedepsei în privința inculpatului.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin casarea soluției instanței de fond, aplicând în privința inculpatului o pedeapsă privativă de libertate reală, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal și care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, soluție pe care o preia și instanța de recurs.

În subsidiar, Colegiul mai evidențiază că stabilirea sancțiunilor de drept penal este, pe de o parte, o sarcină care îi revine legislatorului, care stabilește pedepsele și celelalte sancțiuni de drept penal prin fixarea unor limite minime și maxime ale acestora, în conformitate cu importanța abstractă a valorii sociale protejate, iar pe de altă parte, o sarcină pe care instanța o realizează în limitele stabilite de lege, ceea ce de fapt în cauza dată și a avut loc.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010).

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul Penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursului ordinar declarat de avocatul Gligor Vadim în numele inculpatului, deoarece acesta este vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gligor Vadim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe **CHIRONDĂ Iurie XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 ianuarie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion